

Алексєєв О.О. - к.пед.н., старший викладач
*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ

Професійна підготовка (далі – ПП) майбутніх учителів фізичної культури (далі – МУФК) до організації індивідуальної роботи (далі – ІР) з учнями передбачає досягнення якісно нового рівня теоретичного осмислення процесу еволюції наукових уявлень про її зміст, зв'язки з актуалітетами цивілізаційного розвитку педагогічної науки, соціальними інститутами (освіта, сім'я, наука), рівнем способу життя і стилю мислення молодого покоління, культурними та освітніми парадигмами; дасть змогу конкретизувати їх значення для перспективних розробок векторів професійної підготовки педагогічних кадрів у галузі фізичного виховання в реаліях сучасної освіти.

В останні роки науковою спільнотою здійснюються активні пошуки шляхів індивідуалізації фізичного виховання школярів (О. Атамась [2], С. Гуменюк [4], В. Маринич [5] та ін.). Проте такі дослідження часто засновані на середньостатистичних даних. Ідея упровадження індивідуалізації в розрізі фізичного виховання учнів залишається абстрактним закликком, який не враховує анатомо-фізіологічних особливостей кожного школяра [1 с. 145].

Тому актуалізується питання розробки і реалізації нового вектору організації фізичного виховання (далі – ФВ) учнів, що має на меті активне використання існуючих медико-біологічних і психолого-педагогічних знань учителями фізичної культури на уроках фізичного виховання в закладах середньої освіти.

Реалізація такого вектору, на переконання А. Коноха [7], у ФВ школярів здійснюється, зокрема, через розробку та впровадження учителями фізичної культури (далі – УФК) інноваційних особистісно зорієнтованих диференційованих технологій фізичної підготовки. До слова, дослідники (О. Безкопильний, І. Танасійчук та ін.) вважають, що окреслені загадані технології є впорядкованою сукупністю дослідницьких дій, операцій, процедур, які інструментально забезпечують певний рівень розвитку рухових якостей школярів. Ефективне використання таких технологій вимагає від УФК прояву стійкої обізнаності щодо сучасних досягнень фізіології й педагогіки.

Тоді як, стандартний підхід до занять ФК, що нині переважає в організації занять учнів середніх шкіл: необґрунтоване застосування навантажень, що перевищують рівень фізіологічних можливостей організму школярів, знижуючи ефективність педагогічного процесу, можуть завдати невинної шкоди здоров'ю здобувачів освіти [3]. Нехтування УФК вимогами, що детерміновані об'єктивними закономірностями анатомо-фізіологічного

розвитку організму дитини, призводить до того, що діти з недостатнім рівнем моторної зрілості не прагнуть до подальшого вдосконалення, а діти з випереджаючим розвитком – втрачають інтерес до нього.

Огляд тематичних досліджень міжнародного досвіду щодо досвіду ПП МУФК до реалізації диференційованого та індивідуального підходів у процесі фізичного виховання учнів дав змогу дійти висновку, що в українському освітньому просторі реалізація європейських тенденцій фахового навчання студентів характеризується національною специфікою ціннісного орієнтування студентів педагогічного ЗВО на збереження, зміцнення індивідуального здоров'я школярів шляхом використання різноманітних педагогічних технологій.

Відмінною особливістю ПП МУФК до організації ІР з учнями є її нормативна задекларованість у стандарті вищої освіти України галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальностями 014.11 Середня освіта (Фізична культура) й 017 Фізична культура і спорт . Зокрема, відповідно до стандарту вищої освіти, випускник згаданої спеціальності повинен: бути готовим зміцнювати особисте та громадське здоров'я на основі застосування засобів фізичного виховання й інших різноманітних чинників ЗСЖ, проводити роз'яснювальні роботи серед різних груп населення; вміти об'єктивно оцінити рівень рухової активності кожного учня та його фізичний стан, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування; застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом; обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту [6] тощо.

Література

1. Аніскевич С. В. Особливості професійної підготовки викладачів фізичного виховання в Україні. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2016. № 1 (11). С. 141–146. (49)
2. Атамась О. А. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2015. 20 с. (55)
3. Бабич В. І. Пошук шляхів удосконалення системи середньої освіти в контексті підвищення рівня соціального здоров'я сучасних підлітків. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.* 2015. № 1. С. 100–110. (58)
4. Гуменюк С. Актуальність використання засобів інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві.* 2015. № 2 (30). С. 5–9. (144)
5. Маринич В. Л. Інноваційні підходи в організаційному забезпеченні фізкультурно-оздоровчої роботи у позашкільних навчальних закладах: автореф.

дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.02; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. Київ, 2014. 23 с. (267)

6. Стандарт вищої освіти України. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 017 Фізична культура і спорт. URL: <https://bit.ly/3UElBhh> (дата звернення: 07.11.2022 р.). (400)

7. Svitlana Yakymenko S., Sukholova M., Drahunova V., Konokh A., Levchenko N., Bozhok N. Theoretical Problems of Designing Pedagogical Technologies in Higher Education Institutions. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. VOL.21. №.12. S 469-472. (573)

Антонець А.В. – к.пед.н., доцент
Запорожан М.Е. – магістрант I курсу
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ТЕХНІЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Однією з найбільш ефективних педагогічних технологій, які широко застосовуються з метою формування професійних компетенцій, є проблемне навчання. Застосування технології проблемного навчання в освітньому процесі є важливим в цілому, та при вивченні технічних дисциплін зокрема. Проблема навчання ґрунтується на отриманні здобувачами нових знань у ході вирішення теоретичних та практичних завдань у спеціально створених для цього проблемних ситуаціях.

Суть технології проблемного навчання зводиться до того, що під час навчального процесу знання не даються у готовому вигляді. Натомість педагог спеціально організовує особливу проблемну ситуацію, ставить перед учнями якесь завдання, на вирішення якого учням потрібно виявити певну самостійну пошукову активність. В результаті такої пошукової діяльності формуються нові знання, вміння та навички, що відрізняються більшою глибиною, міцністю та усвідомлюваністю. Під час проблемного навчання педагог створює на занятті проблемні ситуації і потім організовує активну самостійну діяльність учнів з їх вирішення. Це призводить до творчого оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками, а також сприяє формуванню та розвитку розумових здібностей та продуктивності мислення в цілому та технічного мислення зокрема.

Виокремлюючи продуктивне технічне мислення як особливий вид, ми беремо до уваги думку З. І. Калмикової стосовно продуктивного мислення в цілому [1] і визначаємо основні характеристики продуктивності технічного мислення: нестандартність аналітичного мислення, отримання оригінальних технічних рішень у проблемних ситуаціях; гнучкість мислення, що характеризується швидкістю переходу між різними варіантами вирішення